

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

8 päivänä helmikuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeuden alalla – Asetus (EU) N:o 1215/2012 – Soveltamisala – 25 artikla – Prorogaatiolauseke – Sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon – Toisen jäsenvaltion tuomioistuimille annettu toimivalta ratkaista kyseiseen sopimukseen perustuvat riidat – Rajat ylittävä tekijä

Asiassa C-566/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Nejvyšší soud (ylin tuomioistuin, Tšekki) on esittänyt 14.6.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 26.8.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Inkreal s.r.o.

vastaan

Dúha reality s.r.o.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev sekä tuomarit T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin (esittelevä tuomari) ja I. Ziemele,

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Dúha reality s.r.o., edustajanaan J. Mráz, advokát,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, A. Edelmannová ja J. Vlácil,
- Sveitsin hallitus, asiamiehinään M. Kähr ja L. Lanzrein,

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

– Euroopan komissio, asiamiehinään S. Noë ja K. Walkerová,
kuultuaan julkisasiamiehen 12.10.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1) 25 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Inkreal s.r.o. ja Dúha reality s.r.o. ja jossa on kyse sen tuomioistuimen nimeämisestä, jolla on alueellinen toimivalta käsitellä maksuvaatimus, jonka Inkreal on esittänyt sijaantulon perusteella sen jälkeen, kun kaksi FD:llä Dúha realityltä olevaa saatavaa ovat siirtyneet sille.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 1215/2012 johdanto-osan 3, 15, 19, 21, 22 ja 26 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(3) [Euroopan] unioni on asettanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta muun muassa helpottamalla oikeussuojan saatavuutta erityisesti yksityisoikeudellisissa asioissa tuomioistuimessa annettujen päätösten ja muiden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen avulla. Tällaisen alueen luomiseksi asteittain unionin on määrä hyväksyä toimenpiteitä, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, erityisesti sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan sitä edellyttäessä.

--

(15) Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden olisi oltava hyvä, ja niiden olisi perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella. Vastaajan kotipaikan tuomioistuimen olisi aina oltava toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riita-asian kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. --

--

(19) Jollei tässä asetuksessa säädetystä yksinomaista toimivaltaa koskevista perusteista muuta johdu, sopimuspuolten oikeutta sopia toimivaltaisesta tuomioistuimesta olisi kunnioitettava muissa sopimuksissa kuin vakuutus-, kuluttaja- ja työsopimuksissa, joissa sallitaan ainoastaan rajoitetumpi oikeus sopia tuomioistuimen toimivallasta.

--

- (21) Lainkäytön yhdenmukaisuus edellyttää, että rinnakkaiset oikeudenkäynnit saadaan mahdollisimman vähiin ja että voidaan varmistaa, ettei eri jäsenvaltioissa anneta keskenään ristiriitaisia tuomioita. Olisi säädettävä selkeästä ja tehokkaasta järjestelmästä vireilläolon ja toisiinsa liittyvien kanteiden ratkaisemiseksi sekä vireilletuloajankohdan määrittämisessä esiintyvien kansallisten erojen välttämiseksi. – –
- (22) Jotta voidaan lisätä yksinomaisten oikeuspaikkasopimusten tehokkuutta ja välttää vilpillinen taktikointi riita-asioissa, on kuitenkin tarpeen säätää poikkeuksesta yleiseen vireilläololähtöön ja näin ottaa tyydyttävästi huomioon erityistilanne, jossa voi esiintyä rinnakkaisia oikeudenkäyntejä. Kyseessä on tilanne, jossa kanne on pantu vireille tuomioistuimessa, jota ei ole nimetty yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa, ja nimetyssä tuomioistuimessa pannaan myöhemmin vireille samojen asianosaisten välillä samaa asiaa koskeva kanne. – –

--

- (26) Keskinäinen luottamus lainkäyttöön unionissa oikeuttaa periaatteen, että jäsenvaltiossa annetut tuomiot olisi tunnustettava kaikissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä. Myös tavoite vähentää rajat ylittävien riita-asioiden käsittelyyn kuluva aikaa ja kustannuksia oikeuttaa luopumisen täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta ennen täytäntöönpanoa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiossa annettua tuomiota olisi tämän vuoksi käsiteltävä niin kuin se olisi annettu vastaanottavassa jäsenvaltiossa.”

4 Asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos asianosaiset, riippumatta heidän kotipaikastaan, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava tietystä oikeussuhteesta syntyneet tai mahdollisesti syntyvät riidat, kyseisellä tuomioistuimella tai kyseisillä tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia, paitsi jos sopimus sen aineellisen pätevyyden suhteen on tuon jäsenvaltion lain mukaan mitätön. Toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet. Toimivaltaa koskeva sopimus on tehtävä

- a) kirjallisesti tai, jos se on tehty suullisesti, se on vahvistettava kirjallisesti;
- b) sellaisessa muodossa, joka vastaa asianosaisten välille muodostunutta käytäntöä; tai
- c) kansainvälisessä kaupassa sellaista muotoa noudattaen, joka vastaa kauppatapaa, jonka asianosaiset tuntevat tai joka heidän olisi pitänyt tuntea ja joka on kyseisen tyyppisten sopimusten osapuolten kyseisellä kaupan alalla laajalti tuntema ja säännöllisesti noudattama.”

Tšekkin oikeus

5 Siviiliprosessilain nro 99/1963 (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, jäljempänä siviiliprosessilaki) 11 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kun asia kuuluu tšekkiläisten tuomioistuinten toimivaltaan mutta alueellisen toimivallan edellytykset puuttuvat tai niitä ei voida määrittää, Nejvyšší soud [(ylin tuomioistuin, Tšekki)] nimeää tuomioistuimen, joka käsittelee ja ratkaisee asian.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 6 Slovakiassa asuva FD ja Slovakian oikeuden mukaan perustettu Slovakiaan sijoittautunut Dúha reality -niminen yhtiö tekivät 29.6.2016 ja 11.3.2017 kaksi sopimusta siitä, että FD lainasi rahaa kyseiselle yhtiölle.
- 7 Kummassakin näistä sopimuksista on samansisältöinen prorogaatiolauseke, jonka mukaan on niin, että jos syntyy riita, jota ei voida ratkaista neuvotteluin, riidan ”ratkaisee asiassa aineellisesti ja alueellisesti toimivaltainen tšekkiläinen tuomioistuin”.
- 8 FD siirsi 8.12.2021 tehdyllä saatavien siirtosopimuksella näihin kumpaankin rahalainasopimukseen perustuvat, yhteensä 153 740 euron suuruiset saatavansa Slovakian oikeuden mukaan perustetulle Slovakiaan sijoittautuneelle Inkreal-nimiselle yhtiölle.
- 9 Koska Dúha reality ei maksanut rahalainoja takaisin, Inkreal saattoi 30.12.2021 Nejvyšší soudin, joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, käsiteltäväksi vaatimuksen siitä, että yhtäältä Dúha reality veloitetaan maksamaan erääntyneet saatavat ja toisaalta nimetään siviiliprosessilain 11 §:n 3 momentin nojalla kumpaankin rahalainasopimukseen sisältyvän prorogaatiolausekkeen nojalla tšekkiläinen tuomioistuin, joka on alueellisesti toimivaltainen ratkaisemaan asian aineellisesti.
- 10 Inkreal väittää, että kyse on asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan vaatimusten mukaisesta pätevistä tuomioistuimen toimivaltaa koskevasta sopimuksesta ja että millään muullakaan tuomioistuimella ei ole tämän asetuksen mukaan erityistä tai yksinomaista toimivaltaa.
- 11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää tästä, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1215/2012 sovellettavuus edellyttää rajat ylittävää tekijää. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, sovelletaanko asetusta pääasiassa kyseessä olevaan tilanteeseen, jossa rajat ylittävä tekijä rajoittuu prorogaatiolausekkeeseen, jossa sovitaan muun kuin sen jäsenvaltion tuomioistuimista, johon sopimuspuolet ovat sijoittautuneet. Sekä oikeuskirjallisuudessa että jäsenvaltioiden kansallisessa oikeuskäytännössä on omaksuttu tältä osin erilaisia ratkaisuja.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on niin, että vaikka muun muassa asetuksen N:o 1215/2012 yhtenäisen tulkinnan tarve ja unionin lainsäätäjän ilmaisema tahto kunnioittaa asianosaisten sopimusvapautta voisivat oikeuttaa asetuksen sovellettavuuden, pääasiassa kyseessä olevan kaltainen tilanne voitaisiin kuitenkin luonnehtia täysin jäsenvaltion sisäiseksi sillä perusteella, että asianosaisten pelkkä tahto ei voi riittää siihen, että niiden sopimussuhde katsotaan kansainväliseksi.
- 13 Nejvyšší soud päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Voidaanko [asetusta N:o 1215/2012], jonka soveltamisen edellytyksenä on rajat ylittävän tekijän olemassaolo, soveltaa jo yksin sillä perusteella, että kaksi asianosaista, joiden kotipaikka on samassa jäsenvaltiossa, sopivat, että toisen Euroopan unionin jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kyseisen säännöksen soveltamisalaan kuuluu prorogaatiolauseke, jolla sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon, sopivat, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista tähän sopimukseen perustuvat riidat, vaikka kyseisellä sopimuksella ei ole mitään muuta liittymää tähän toiseen jäsenvaltioon.
- 15 Tähän kysymykseen vastaamiseksi on aluksi huomautettava, että unionin oikeussäännön tulkinta edellyttää, että huomioon otetaan paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys, johon se kuuluu, sekä sen toimen tavoitteet ja tarkoitus, jonka osa se on (tuomio 22.6.2023, Pankki S, C-579/21, EU:C:2023:501, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 16 Asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan sanamuodosta on todettava tästä säännöksestä ilmenevän aluksi, että jos asianosaiset, riippumatta heidän kotipaikastaan, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava tietystä oikeussuhteesta syntyneet tai mahdollisesti syntyvät riidat, kyseisellä tuomioistuimella tai kyseisillä tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia, paitsi jos sopimus on aineellisesti pätemätön tuon jäsenvaltion lain mukaan. Kyseisessä säännöksessä säädetään tämän jälkeen, että toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet. Sen a–c alakohdassa täsmennetään lopuksi se tapa, jolla toimivaltaa koskeva sopimus on tehtävä.
- 17 Tältä osin on todettava, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan sanamuoto ei ole esteenä sille, että prorogaatiolauseke, jolla sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon, sopivat, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista tähän sopimukseen perustuvat riidat, kuuluu kyseisen säännöksen soveltamisalaan, vaikka tällä sopimuksella ei ole mitään muuta liittymää tähän toiseen jäsenvaltioon.
- 18 Siitä asiayhteydestä, johon asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohta kuuluu, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseisen asetuksen toimivaltasääntöjen soveltaminen edellyttää rajat ylittävää tekijää (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2005, Owusu, C-281/02, EU:C:2005:120, 25 kohta ja tuomio 8.9.2022, IRnova, C-399/21, EU:C:2022:648, 27 ja 29 kohta).
- 19 Tältä osin on huomautettava, että vaikka asetuksen N:o 1215/2012 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa käytetään käsitettä ”yksityisoikeudellis[et] asi[at], joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia,” ja sen 26 perustelukappaleessa käsitettä ”rajat ylittäv[ät] riita-asi[at]”, asetukseen ei sisälly kuitenkaan mitään sellaisen rajat ylittävän tekijän määritelmää, jonka olemassaolo on kyseisen asetuksen soveltamisen edellytyksenä (ks. vastaavasti tuomio 3.6.2021, Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria, C-280/20, EU:C:2021:443, 30 kohta).
- 20 Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 (EUVL 2006, L 399, s. 1) 3 artiklan 1 kohdassa määritellään rajat ylittävän asian vastaava käsite siten, että sillä tarkoitetaan ”asiaa, jossa vähintään yhdellä asianosaisella on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimen käsiteltäväksi asia on saatettu” (tuomio 3.6.2021, Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria, C-280/20, EU:C:2021:443, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 21 Koska nämä molemmat asetukset kuuluvat siviilioikeudellisissa asioissa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, tehtävän oikeudellisen yhteistyön alaan, unionin lainsäätäjän niissä käyttämien vastaavien käsitteiden tulkinta on yhdenmukaistettava (tuomio 3.6.2021, *Generalno konsultstvo na Republika Bulgaria*, C-280/20, EU:C:2021:443, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 22 On myös huomautettava unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevän, että rajat ylittävä tekijä on olemassa niin ikään silloin, kun kyseessä olevan riidan tilanteen takia saattaa syntyä tuomioistuinten kansainvälisen toimivallan määrittelyä koskevia kysymyksiä (ks. vastaavasti tuomio 8.9.2022, *IRnova*, C-399/21, EU:C:2022:648, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 23 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että yhtäältä pääasia täyttää rajat ylittävän asian käsitteen määritelmän, sellaisena kuin se on esitetty tämän tuomion 20 kohdassa, koska pääasian asianosaiset ovat sijoittautuneet muuhun kuin sen tuomioistuimen jäsenvaltioon, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu kyseessä olevan, tuomioistuimen toimivaltaa koskevan sopimuksen perusteella.
- 24 Toisaalta – kuten Tšekin hallitus ja Euroopan komissio ovat väittäneet – pääasiassa tulee esiin kysymys kansainvälisen toimivallan määrittämisestä ja erityisesti kysymys siitä, ovatko Tšekin tasavallan vai Slovakian tasavallan, joka on jäsenvaltio, johon molemmat sopimuspuolet ovat sijoittautuneet, tuomioistuimet toimivaltaisista ratkaisemaan kyseisen asian.
- 25 Tämän perusteella pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa oikeudellisessä tilanteessa on olemassa tämän tuomion 18 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu rajat ylittävä tekijä, ja se, että on olemassa tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus muun kuin sen jäsenvaltion tuomioistuinten hyväksi, johon sopimuspuolet ovat sijoittautuneet, osoittaa sinällään, että pääasiassa on rajat ylittäviä vaikutuksia.
- 26 Asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklaa on lisäksi tulkittava kyseisen asetuksen johdanto-osan 15, 19 ja 22 perustelukappaleessa esitettyjen osapuolten sopimusvapauden kunnioittamista ja yksinomaisten oikeuspaikkasopimusten tehokkuuden lisäämistä koskevien tavoitteiden valossa.
- 27 Asetuksen N:o 1215/2012 tarkoituksesta on niin ikään huomautettava, että unionin tuomioistuin on toistuvasti katsonut, että kyseisellä asetuksella pyritään yhtenäistämään tuomioistuimen toimivaltaa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevat säännöt sellaisilla toimivaltasäännöillä, joiden ennustettavuus on hyvä, ja sillä tavoitellaan näin ollen oikeusvarmuutta vahvistamalla Euroopan unioniin sijoittautuneiden henkilöiden oikeussuojaa siten, että kantaja kykenee vaivattomasti yksilöimään sen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi hän voi saattaa asiansa, ja vastaaja kykenee kohtuullisesti ennakoimaan, missä tuomioistuimessa häntä vastaan voidaan nostaa kanne (tuomio 14.9.2023, *EXTÉRIA*, C-393/22, EU:C:2023:675, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tässä yhteydessä oikeusvarmuuden tavoite vaatii, että kansallinen tuomioistuin voi helposti ratkaista oman toimivaltansa ilman, että sen täytyisi tutkia pääasia (tuomio 28.1.2015, *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 28 Tästä on todettava, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohdan sellainen tulkinta, jonka mukaan pääasiassa kyseessä olevan kaltainen tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus kuuluu kyseisen säännöksen alaan, on tällä asetuksella tavoitellun oikeusvarmuuden päämäärän mukainen.

- 29 Yhtäältä näet siltä osin kuin sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon, voivat pätevästi sopia, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista kyseiseen sopimukseen perustuvat riidat, eikä ole tarpeen, että mainitulla sopimuksella on muita liittymäkohtia tähän toiseen jäsenvaltioon, tällaisella mahdollisuudella varmistetaan osaltaan, että kantaja tietää tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi hän voi saattaa asian, että vastaaja kykenee ennakoimaan, missä tuomioistuimessa häntä vastaan voidaan nostaa kanne, ja että tuomioistuin voi helposti ratkaista oman toimivaltansa.
- 30 Toisaalta sen ansiosta, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa voidaan soveltaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen tuomioistuimen toimivaltaa koskevaan sopimukseen, rinnakkaisten oikeudenkäyntien mahdollisuutta pienennetään ja vältetään, että eri jäsenvaltioissa annetaan keskenään ristiriitaisia tuomioita, kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan 21 perustelukappaleessa mainittu lainkäytön yhdenmukaisuuden tavoite edellyttää.
- 31 Jos nyt käsiteltävässä asiassa toimivaltaista tuomioistuinta ei määritettäisi asetuksen N:o 1212/2012 säännösten vaan asianomaisten jäsenvaltioiden kansainvälisen yksityisoikeuden kansallisten sääntöjen mukaan, oikeusvarmuutta haittaavia toimivaltariitoja saattaisi näet syntyä enenevässä määrin, koska näiden kansallisten sääntöjen soveltaminen voi johtaa erilaisiin ratkaisuihin.
- 32 On vielä todettava, että myös oikeusvarmuuden tavoite vaarantuisi, jos pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa sovellettaisiin vain sillä edellytyksellä, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimien hyväksi tehdyn tuomioistuimen toimivaltaa koskevan sopimuksen lisäksi on olemassa muita tekijöitä, jotka ovat omiaan osoittamaan, että kyseessä olevalla asialla on rajat ylittäviä vaikutuksia.
- 33 Koska tällainen edellytys merkitsisi sitä, että asiaa käsittelevän tuomioistuimen on tarkistettava, onko olemassa tällaisia muita tekijöitä, ja arvioitava niiden merkityksellisyyttä, tällä paitsi heikennettäisiin sitä, miten sopimuspuolet voivat ennakoida sen tuomioistuimen, joka on toimivaltainen ratkaisemaan niiden riita-asian, myös vaikeutettaisiin asiaa käsittelevän tuomioistuimen arviointia omasta toimivaltaisuudestaan.
- 34 Unionin tuomioistuin on jo todennut tässä yhteydessä, että tuomioistuimen toimivaltaa koskevassa sopimuksessa nimetyn tuomioistuimen valintaa voidaan arvioida vain niillä perusteilla, jotka liittyvät asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklassa asetettuihin vaatimuksiin, eikä perusteilla, jotka koskevat nimetyn tuomioistuimen ja riidanalaisen oikeussuhteen välisiä liittymäkohtia tai tuomioistuimen toimivaltaa koskevan sopimuksen asianmukaisuutta, ole merkitystä näiden vaatimusten kannalta (ks. vastaavasti tuomio 16.3.1999, Castelletti, C-159/97, EU:C:1999:142, tuomiolauselman 5 kohta).
- 35 Lisäksi on korostettava, että se, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa voidaan soveltaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen tuomioistuimen toimivaltaa koskevaan sopimukseen, ilmentää asetuksen johdanto-osan 26 perustelukappaleessa mainittua keskinäistä luottamusta lainkäyttöön unionissa ja sillä autetaan siis ylläpitämään ja kehittämään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta muun muassa helpottamalla oikeutta saada asiansa käsiteltyksi tuomioistuimessa kyseisen asetuksen johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa tarkoitettulla tavalla.

- 36 Lopuksi on todettava, ettei oikeuspaikkasopimuksista tehdyn yleissopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta 26.2.2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/397/EY (EUVL 2009, L 133, s. 1) liitteessä I olevan oikeuspaikkasopimuksista 30.6.2005 Haagissa tehdyn yleissopimuksen, joka on hyväksytty 4.12.2014 annetulla neuvoston päätöksellä 2014/887/EU (EUVL 2014, L 353, s. 5), 1 artiklan 2 kappaleessa esitetty sääntö kumoa tätä tulkintaa. Kyseisen määräyksen mukaan ”asia on kansainvälinen – –, jollei asianosaisten asuinpaikka ole samassa sopimusvaltiossa ja asianosaisten välinen suhde ja kaikki muut riidan kannalta merkitykselliset seikat liittyvät ainoastaan kyseiseen valtioon riippumatta siitä, missä sovittu tuomioistuin sijaitsee”.
- 37 Tältä osin on huomautettava, että – kuten komissio on väittänyt – kyseisen yleissopimuksen 1 artiklan 2 kappaleessa esitetty sääntö ilmaisee yleissopimuksen laatijoiden omaa valintaa, joka on tehty ottamalla huomioon tarve löytää ratkaisu, jolle voidaan saada laaja kannatus kansainvälisellä tasolla.
- 38 Yleissopimuksen laatijoista poiketen unionin lainsäätäjä ei kuitenkaan ole päättänyt sisällyttää asetukseen N:o 1215/2012 samankaltaista sääntöä vaan se on korostanut kyseisen asetuksen johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa tavoitetta pitää yllä ja kehittää vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta hyväksymällä toimenpiteitä, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia.
- 39 Edellä esitetyn perusteella kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että prorogaatiolauseke, jolla sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon, sopivat, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista tähän sopimukseen perustuvat riidat, kuuluu kyseisen säännöksen soveltamisalaan, vaikka sopimuksella ei ole mitään muuta liittymää tähän toiseen jäsenvaltioon.

Oikeudenkäyntikulut

- 40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 25 artiklan 1 kohtaa

on tulkittava siten, että

prorogaatiolauseke, jolla sopimuspuolet, jotka ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon, sopivat, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista tähän sopimukseen perustuvat riidat, kuuluu kyseisen säännöksen soveltamisalaan, vaikka sopimuksella ei ole mitään muuta liittymää tähän toiseen jäsenvaltioon.

Allekirjoitukset